

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoE/39/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3614205038
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3614205038.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v exekučnej veci oprávneného W., s.r.o. so sídlom A. XXX XX, W. č. XX, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Advocate, s.r.o., so sídlom A. XXX XX, W. č. XX, IČO: 36 865 141, JUDr. V. V., advokátom proti povinnému V. A., bytom K. - Q. o vymoženie 724,97 € s prísl., na odvolanie oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Partizánske č.k. 4Er/643/2014 - 18 zo dňa 13. októbra 2014 jednomyselne takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. T. K., so sídlom Exekútorského úradu v A.. Svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 52, § 53, § 54 Občianskeho zákonníka, § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, príslušné ustanovenia Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, príslušné ustanovenia zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Uviedol, že oprávnený sa domáha vykonania exekúcie proti povinnému na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom v Bratislave, sp.zn. SR 6430/07 zo dňa 20.09.2007, právoplatného dňa 22.10.2007 a vykonateľného dňa 25.10.2007. Okresný súd sa oboznámil s návrhom na vykonanie exekúcie, so žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, s exekučným titulom, so zmluvou o úvere č. 1680425, ktorej súčasťou sú aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej len „VOP“) a dospel k záveru, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je potrebné zamietnuť. Zmluvu o úvere posúdil okresný súd ako zmluvu spotrebiteľskú (s prihliadnutím na povahu účastníkov, obsah zmluvy a vopred pripravený obsah zmluvy „na predtlačenom formulári“), preto je potrebné na predmetný právny vzťah aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva. V bode 17. VOP je obsiahnutá rozhodcovská doložka, v zmysle ktorej má právomoc rozhodovať spory medzi účastníkmi Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s. alebo všeobecný súd s tým, že podanie žaloby na všeobecnom súde je rozväzovacou podmienkou rozhodcovskej doložky. Predmetnú rozhodcovskú doložku posúdil okresný súd ako neprijateľnú, absolútne neplatnú. Rozhodcovská doložka obsahuje vopred rozhodcovský súd, ktorý vybral veriteľ. Dlžník, ktorý takúto zmluvu podpíše, nemá možnosť ovplyvniť zmysel a obsah Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Nemá teda možnosť vybrať si rozhodcovský súd, nemá možnosť obmedziť rozsah sporov, ktoré budú riešené v rozhodcovskom konaní. Podpisom zmluvy sa dlžník vopred vzdáva práva na prejednanie svojho prípadného sporu s veriteľom pred všeobecným súdom, a to v takom prípade, ak bude začatie sporu pred rozhodcovským súdom iniciovať veriteľ. Pritom pri podpise rozhodcovskej zmluvy niet medzi účastníkmi zmluvy žiadneho sporu. Takáto rozhodcovská zmluva zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v prospech veriteľa, ktorý má vopred možnosť určiť jednak, ktorý rozhodcovský súd bude spory prejednávať, ale aj rozsah prejednávaných sporov, a ak sa rozhodne iniciovať proti spotrebiteľovi rozhodcovské konanie, vylúči tým možnosť obrany spotrebiteľa v občianskom súdnom konaní. Okresný súd zastáva právny názor, že uzavretie rozhodcovskej zmluvy

alebo rozhodcovskej doložky na riešenie tých právnych sporov, pri ktorých sú účastníkmi dodávateľ a spotrebiteľ, je možné len v takom prípade, ak a) iniciuje rozhodcovské konanie spotrebiteľ alebo b) rozhodcovská doložka alebo rozhodcovská zmluva je uzavretá účastníkmi individuálne, obaja účastníci majú možnosť výberu rozhodcu alebo rozhodcovského súdu a výber odráža ich spoločnú vôľu, nie len vôľu veriteľa a obaja účastníci majú vôľu "obísť" konanie na všeobecnom súde a podrobiť sa rozhodnutiu rozhodcu alebo rozhodcovského súdu, a hlavne rozhodcovská doložka alebo rozhodcovská zmluva bola uzavretá až po vzniku sporu medzi účastníkmi, kedy spotrebiteľ ako slabšia strana zmluvného vzťahu dôvodne očakáva a je si vedomý toho, že spor s veriteľom bude riešiť tretí subjekt (rozhodca, rozhodcovský súd alebo všeobecný súd). Súd vychádza z ustanovenia § 54 ods. 1 vety druhej Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa spotrebiteľ nemôže vzdať svojich práv alebo zhoršiť si svoje zmluvné postavenie vopred. Ak uzatvára spotrebiteľ rozhodcovskú zmluvu alebo zmluvu obsahujúcu rozhodcovskú doložku pred vznikom sporu, vzdáva sa svojho práva na prejednanie veci všeobecným súdom (a tým si zhoršuje svoje zmluvné postavenie) vopred, čo je neprípustné. Takéto dojednanie je absolútne neplatné (§ 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, aj § 39 Občianskeho zákonníka). Z rozhodcovskej doložky nevyplýva, že by si jej uzavretie výslovne vymienil spotrebiteľ alebo že by mal možnosť do podstatnej časti zmluvného formulára zasahovať. Rovnako súd prvého stupňa poukázal na Smernicu Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv, judikatúru Európskeho súdneho dvora. Z uvedených dôvodov, použijúc eurokonformný výklad ustanovení na ochranu spotrebiteľa, interpretačné pravidlo podľa ustanovenia § 54 Občianskeho zákonníka (v pochybnostiach v prospech spotrebiteľa), rešpektujúc ustálenú judikatúru súdov vyššieho stupňa, okresný súd v súlade s § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre rozpor exekučného titulu so zákonom zamietol. Pre úplnosť súd dodal, že v tomto konaní neposudzoval obsah exekučného titulu z hľadiska obsahu v ňom uloženej povinnosti. Takéto posúdenie bolo predmetom konania vo veci sp.zn. 3Er/2172/008, v ktorom súd dospel k záveru, že exekučný titul obsahuje plnenie priznané v rozpore so zákonom (nedostatok náležitostí zmluvy, priznanie úroku a poplatkov v rozpore so zákonom - hoci bol poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov, priznanie neprimerane vysokého úroku z omeškania). Preto uznesením zo dňa 08.02.2010 č.k. 3Er/2172/2008 - 19, právoplatným dňa 18.03.2011 súd exekúciu zastavil. V uvedenej veci ide o exekučnú vec medzi totožnými účastníkmi konania ako v predmetnej exekučnej veci a o rovnaký exekučný titul.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie oprávnený, ktorý namietal nesprávne právne posúdenie veci. Poukázal na to, že exekučný súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci, ktorú mu priznáva Exekučný poriadok a v jeho nadväznosti zákon o rozhodcovskom konaní. Podľa § 45 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní je súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu povinný zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) a c). Exekučný súd sa dostáva do pozície, kedy preskúmava materiálnu stránku, t.j. či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi) iba za tých podmienok, že tento nedostatok je zjavný z exekučného titulu. Preto namieta, že v rámci preskúmania exekučného titulu po stránke materiálnej, nemôže exekučný súd skúmať samotné rozhodcovské konanie, nakoľko samotné ustanovenie oprávňuje na zastavenie exekúcie za predpokladu, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Takýmto postupom súdu a výkladom ust. § 45 citovaného zákona dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona. Ďalej namietol neúplne zistený skutkový stav, keď súd bez ďalšieho konštatoval, že rozhodcovská doložka nebola riadne uzatvorená. Dôvodil, že rozhodcovská zmluva bola riadne uzatvorená v zmysle ust. § 3 a nasl. zákona o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Navrhol, aby súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinný ani súdny exekútor sa k odvolaniu oprávneného písomne nevyjadřili.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušiť a konanie zastaviť (§ 104 ods. 1 veta prvá, § 221 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 157 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Podľa § 103 O.s.p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 251 ods. 4 O.s.p. na výkon rozhodnutia a exekučné konanie podľa osobitného predpisu (Exekučného poriadku) sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením.

Odvolačný súd konštatuje, že existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci je predpokladom toho, aby súd nekonal a nerozhodoval o veci, o ktorej už prv právoplatne rozhodol iný súd, prípadne iný orgán, ktorého rozhodnutím je civilný súd viazaný. Prekážka rei iudicatae sa zaraďuje do kategórie neodstrániteľných väd konania, existencia ktorých má za následok zastavenie konania bez ďalšieho (iné rozhodnutie súdu v prípade prekážky rozhodnutej veci neprichádza do úvahy). V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné poukázať na ustanovenie § 103 O.s.p. <<http://www.epi.sk/main/goto.ashx?t=27&p=3406634-3406635>>, podľa ktorého kedykoľvek počas konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky konania, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). V ustanovení § 104 ods. 1 O.s.p. <<http://www.epi.sk/main/goto.ashx?t=27&p=3406637>> je ďalej zakotvené, že ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Z citovaných ustanovení O.s.p. <<http://www.epi.sk/main/goto.ashx?t=26&p=22110>> teda vyplýva, že podmienky konania, za ktorých môže súd vo veci konať, súd skúma z úradnej povinnosti a kedykoľvek za konania.

Podľa judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k porušeniu procesnej podmienky prekážky rei iudicatae dôjde vtedy, ak sú kumulatívne splnené tri podmienky:

1. začne sa opätovne konať, hoci už bolo vo veci právoplatne rozhodnuté;
2. začne sa opätovne konať medzi tými istými účastníkmi;
3. a o tej istej veci.

Z ustanovenia § 251 ods. 4 O.s.p. <<http://www.epi.sk/main/goto.ashx?t=27&p=4793422>> je nutné vyvodit', že pre exekučné konanie platia procesné podmienky, ktoré sú v podstate totožné s podmienkami sporového (nachádzacieho) konania. Na to nadväzujú aj dôsledky nedostatku podmienok konania; ak pôjde o neodstrániteľnú podmienku exekučného konania, súd je povinný exekučné konanie zastaviť, a to práve vzhľadom na ustanovenia § 103 a § 104 O.s.p. <<http://www.epi.sk/main/goto.ashx?t=27&p=3406634-3406638>> v spojení s ust. § 251 ods. 4 O.s.p. <<http://www.epi.sk/main/goto.ashx?t=27&p=4793422>>.. Vzhľadom na skutočnosť, že Exekučný poriadok <<http://www.epi.sk/main/goto.ashx?t=26&p=13010>> neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by upravovalo prekážku rozhodnutej veci, je potrebné aj na exekučné konanie aplikovať ust. § 159 ods. 3 O.s.p. <<http://www.epi.sk/main/goto.ashx?t=27&p=3406821>>, ktoré výslovne zakotvuje, že len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova. Pre posúdenie rozsahu tohto striktného zákazu je nevyhnutné posúdiť, čo sa rozumie rozhodnutím vo veci samej v exekučnom konaní.

Vecou samou sa rozumie nárok uplatňovaný iniciátorom súdneho (ale aj exekučného) konania, ktorý je predmetom konania, spolu s príslušenstvom tohto nároku. V exekučnom konaní je predmetom konania žiadosť oprávneného o tzv. nútený výkon rozhodnutia (exekučného titulu), a to v prípade, ak povinný dobrovoľne nespĺnil povinnosť vyplývajúcu z tohto rozhodnutia. Uznesenie, ktorým sa v exekučnom konaní rozhodlo o neprípustnosti exekúcie ako celku, bez špecifikácie jej časti, či určitých spôsobov vykonania exekúcie, je rozhodnutím súdu vo veci samej.

V predmetnej exekučnej veci sa vedie exekúcia proti povinnému pre vymoženie sumy 724,97 € s prísl. na podklade exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., sp.zn. SR 6430/07 zo dňa 20.09.2007, právoplatný dňa 22.10.2007 a vykonateľný dňa 25.10.2007. Zo spisu Okresného súdu Partizánske sp.zn. 3Er/2172/2008 má odvolací súd za preukázané, že exekúcia už bola vedená s tými istými účastníkmi konania, o tom istom predmete konania a na základe totožného rozhodcovského rozsudku. V pôvodnom konaní okresný súd právoplatne rozhodol uznesením zo dňa 08. februára 2010 č.k. 3Er/2172/2008 - 19 v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín zo dňa 23. júna 2010 č.k. 17CoE/212/2010 - 39, právoplatným dňa 18.03.2011 s tým, že exekúcia bola zastavená z dôvodu materiálnej nevykonateľnosti exekučného titulu, nakoľko rozhodcovským rozsudkom bolo priznané plnenie v rozpore so zákonom (§ 45 ods. 2 zák.č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní).

V predmetnej veci je nesporné poukazom na ust. § 157 ods. 3 O.s.p., že vyššie uvedené právoplatné rozhodnutie vo veci bráni tomu, aby sa vec znova prejednávala (rei iudicata). Exekučné konanie právoplatne skončené pod sp.zn. 3Er/2172/2008 je prekážkou veci rozhodnutej vo vzťahu k predmetnému exekučnému konaniu začatému dňa 21.05.2014 a vedenému pod sp.zn. 4Er/643/2014 medzi tými istými účastníkmi, o tom istom predmete konania a na podklade toho istého exekučného titulu.

Okresný súd nepostupoval správne, keď v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku opätovne preskúmaval žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul so zákonom. Prekážka rei iudicata predstavuje taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť a pre ktorý je potrebné konanie zastaviť s poukazom na ust. § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 251 ods. 4 O.s.p..

Na základe uvedených skutočností odvolací súd uznesenie okresného súdu zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. a konanie zastavil (§ 104 ods. 1 veta prvá O.s.p., § 221 ods. 2 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.